

KINCSES BÁNYA TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEINEK
TELJES FELÜLVIZSGÁLATA

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

MEGBÍZÓ:

Kincsesbánya Község Önkormányzata
8044 Kincsesbánya, Kincsesi út 39.

FELELŐS TERVEZŐ:

Fehér Vártervező Kft.
8000 Székesfehérvár, Rába utca 22.

Tartalomjegyzék:

1. JÖVŐKÉP	3
1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan..	3
1.2. A településfejlesztési elvek rögzítése	3
2. CÉLOK.....	4
2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása	4
2.2. Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása.....	5
2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata	5
2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre.....	13
3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ.....	14
3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása.....	14
3.1.1 Társadalmi adatok	14
3.1.2 Gazdasági adatok.....	14
3.1.3 Környezeti adatok.....	14
3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra	14
3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére	15
4. HA STRATÉGIA NEM KÉSZÜL, A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE	16
4.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer	16
4.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére.....	17
1.számú melléklet: Kérdőívek kiértékelése.....	19

1. JÖVŐKÉP

1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan

Kincsesbánya településfejlesztési koncepciója a 2030-ig terjedő időszakra kijelöli a település helyét a megyei és a járási településhálózatban, bemutatja a község társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetének jövőbeni állapotát. A jövőkép meghatározásakor az önkormányzat egy új szemlélet szerinti fejlődést szeretne a településen megvalósítani.

A település jövőképe a helyi társadalmi és gazdasági szereplők aktív közreműködésével és bevonásával készült. A kérdőívek kitöltését követően azok analizálása megtörtént, az értékek vizsgálatát követően, az érdekek egymással harmonizáló egységeként került meghatározásra a település jövőképe.

Kincsesbánya jövőképe a település társadalmi, gazdasági és földrajzi adottságaira, lehetőségeire, valamint erőforrásaira (népesség, gazdaság, infrastruktúra, környezeti és egyéb értékei) épít, valós, megvalósítható célokat határoz meg.

A koncepció alapja, hogy a bányásztelepülésből ipari- gazdasági településsé átalakuló község Fejér megye észak-nyugati részén levő **élhető, nyitott és vonzó** település legyen.

Kincsesbánya településfejlesztésének célja, hogy gazdasági örökségét és potenciálját kihasználva, erősítse a településrészek összetartozását, **élhető** környezetet, komfortos vidéki életet biztosítson az itt élők számára. A természeti környezet és a gazdaság fenntartható együttélését biztosítsa, lakóinak tudást, munkát és felüdülést teremtsen, adjon esélyt, felemelkedési lehetőséget a rászorulóknak.

Nyitott legyen az idegenforgalom-, a turizmus- és gazdaságfejlesztés elősegítése érdekében a szükséges változásokra. Támogassa a társadalmi és gazdasági szereplők Kincsesbányára települését, fogadja be az idelátogatókat és a leteleplülőket egyaránt.

Legyen **vonzó** a vállalkozások, letelepülni szándékozók és a fiatalok számára, támogassa a lakosság helyben maradását és helyben foglalkoztatását.

Kincsesbánya legyen ÉLHETŐ, NYITOTT és VONZÓ település!

1.2. A településfejlesztési elvek rögzítése

Kincsesbánya fejlődése során egy sajátos karakterű településsé alakult, ahol a 20. század második felének robbanásszerű bányászati fejlesztése, majd annak a század végén történt hanyatlása által létrehozott települési szövet és az egyes a településrészek identitása, valamint a megjelenő idegenforgalom, turizmus alakította a település társadalmát.

Az örökölt természeti környezet adottságai eltörpültek az iparosítás térhódítása mellett, a településen megépült többszintes lakások nagy száma miatt a lakosság a falusias és a városias létformák határán él.

A település fejlesztésének alapelvei a fenti sajátosságok figyelembe vételével kerültek meghatározásra:

A természeti környezet adottságainak kihasználása

A családok és fiatalok számára élhető település megteremtése

Minőségi szolgáltatások biztosítása

Gazdaság fejlesztés

A jövőkép és az alapelvek kapcsolatrendszere

2. CÉLOK

A fentiekben felvázolt jövőkép összehangolt cselekvés nélkül nem valósulhat meg. A jövőkép megvalósulását meghatározó célok, fejlesztési irányok meghatározása azért kiemelkedően fontos, hogy az azok megvalósításán dolgozók - a település döntéshozói, gazdasági szereplői és lakossága - világos és egyértelmű célok érdekében dolgozhassanak együtt.

E fejezetben tehát megfogalmazásra kerülnek azok a településfejlesztési célok és feladatok, melyek megvalósulása révén elérhető a fentiekben felvázolt jövőkép.

2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása

1. MINŐSÉGI TURIZMUS FEJLESZTÉS
 - 1.1 Táji környezet megőrzése
 - 1.2 Idegenforgalmi infrastruktúra fejlesztése
 - 1.3 környezetkárosítások felszámolása, kármentesítése
 - 1.4 a tájrombolások rekultiválása
2. OTTHON TEREMTÉS
 - 2.1 Szolgáltatások fejlesztése
 - 2.2 Intézményi ellátottság fejlesztése
 - 2.3 Települési környezet fejlesztése

- 2.4 Helyben maradás támogatása
- 3. HELYI GAZDASÁG FEJLESZTÉS
 - 3.1 Helyi vállalkozások segítése
 - 3.2 Új vállalkozások betelepülésének ösztönzése
- 4. KAPCSOLATOK ERŐSÍTÉSE
 - 4.1 Helyi kapcsolatok erősítése
 - 4.2 Térségi kapcsolatok erősítése

2.2. Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása

2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

Kincsesbánya jövőképe, hogy legyen ÉLHETŐ, NYITOTT és VONZÓ település. Ez a jövőkép az 1.2 fejezetben meghatározott településfejlesztési alapelvek segítségével valósítható meg. A megvalósítás eszközrendszere az átfogó és részcélok meghatározása, melyek az alábbiakban kerülnek részletesen kifejtésre.

1. MINŐSÉGI TURIZMUS FEJLESZTÉS

1.1 Tájji környezet megőrzése

- természeti értékek számbavétele, értékleltár készítése

Kincsesbánya egyik legnagyobb vonzereje a falut körülvevő táji-természeti környezet, valamint a csodálatos panoráma. Ezen értékek meghatározzák a település jövőjét és az itt élők életminőségét, a turizmus alapját képezik. Kiemelten fontos az országosan védett természeti értékek számbavétele mellett a helyi természeti értékek érték-leltárjának elkészítése. Az értékek megőrzése mellett fontos az értékek kulturális és turisztikai hasznosítása települési és táji érdekekkel összhangban lévő, a táj fenntartását elősegítő minőségi fejlesztések, beruházások megléte, létrehozása (tanösvények fejlesztése, kilátópontok felmérése, ezekre alapozott turisztikai beruházások).

- természetvédelmi intézkedések

A települést nagy kiterjedéssel érinti a Natura 2000 Természetmegőrzési Terület, Keleti-Bakony részeként. A területre vonatkozó természetvédelmi fenntartási tervnek megfelelően kell a szükséges természetvédelmi intézkedéseket megtenni a településrendezés eszközeivel.

- tájképvédelmi intézkedések a településrendezés eszközrendszerével.

Meg kell határozni a tájjelleg helyi jellemzőit, a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegységeit, valamint a tájképi egység és a természeti adottságokhoz igazodó hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit.

A tájképi egység és a hagyományos tájhasználat fennmaradása érdekében a helyi építési szabályzatban meg kell határozni a területhasználatra és az építmények tájba illeszkedésére vonatkozó szabályokat.

- állami (honvédelmi) területek önkormányzati használatba vétele

A tájképvédelmi intézkedéseknek gátat szab az a tény, hogy a település külterületének nagy része állami tulajdonú honvédelmi célú terület. Az önkormányzatnak továbbra is az a célja, hogy a közvetlenül a belterülethez csatlakozó honvédelmi célú területek egy részét önkormányzati tulajdonba vegye. A tájképvédelmi és turisztikai célú fejlesztések az önkormányzati tulajdonú területeken valósíthatók meg.

1.2 Idegenforgalmi infrastruktúra fejlesztése

- szálláshelyek létrehozása

Kincsesbányán szálláshely szolgáltatás jelenleg nincs. Fontos, hogy a település rendelkezzen új, a mai turisztikai igényeket kielégítő, egész évben nyitva tartó minőségi és tömegturizmus fogadására is alkalmas szálláshelyekkel.

- minőségi vendéglátás megteremtése

A vendéglátóhelyek fejlesztése az idegenforgalmi infrastruktúra fejlesztésének alapvető követelménye. A turizmus fejlesztésének, legalább az alap színvonalú ellátást megkövetelő turisták igényeinek kielégítéséhez elengedhetetlen a horgászturizmushoz és a túrázók igényeihez igazodó vendéglátóhelyek működése, az italboltok vendéglővé és cukrászdává fejlesztése illetve új éttermek megjelenése.

- falusi és horgászturizmus támogatása

A jól működő idegenforgalom alapvető elvárása, hogy az ide érkezők minden igényét ki tudja elégíteni. Éppen ezért fontos, hogy a turisztikai kínálat bővítésével és az egyes turisztikai ágazatok kiegészítő szolgáltatásai (pl. horgászbolt, csónak- és kerékpárkölcsonzó, információs pontok, pihenőpontok) is elérhetők legyenek, a turisták komfortigényét biztosítsák.

- turizmus fejlesztése, öko- és aktív turizmus meghonosítása

A Keleti Bakony dombjairól gyönyörű kilátás nyílik a tóra. A település nyugati része szinte teljes egészében erdővel borított. A piros és zöld jelzésű túraútvonalak érintik a települést. A turizmus fejlesztése érdekében törekedni kell arra, hogy az országos kék túra hálózat is áthaladjon a településen, melyet jelenleg a honvédelmi célú területek gátolnak.

A horgász turizmus minőségi fejlesztése és a kerékpáros turizmus meghonosítása kívánatos. Fontos azonban, hogy az ide érkező kerékpárosok és a horgászok ne csupán a víztározóhoz áthaladó forgalmat jelentsenek, hanem a falu szolgáltatásait igénybe vevő, a település értékeire kíváncsi turisták, sportolók legyenek.

- fesztiválok, kulturális rendezvények tartása

A turizmus fejlesztésének egyik eszköze a hagyományokra és a helyi adottságokra épülő fesztiválok, programok tartása. Kincsesbányán a hagyományos „bányász-nap” mellett olyan közösségi programok tartása kívánatos, mely a település adottságait ismerteti meg az idelátogatókkal. A település turisztikai fejlődéséhez elkerülhetetlen a megfelelő marketing-tevékenység. Az adottságok kihasználása, a bővülő turisztikai kínálat és a megújuló illetve új beruházások, szolgáltatások ismertségének javítása kiemelt fontossággal bír. A marketing tevékenység egyik eszköze a fesztivál, illetve közösségi program szervezése. (Pl horgászverseny- és fesztivál amatőr horgászok részére, tájfutó versenyek, túrák szervezése, bányászati múzeum létesítése.)

1.3 környezetkárosítások felszámolása, kármentesítése

- illegális hulladéklerakók felszámolása

A településen az önkormányzat eddigi erőfeszítése ellenére is több illegális hulladéklerakó található, illetve újak jelennek meg. A település-üzemeltetés keretében kívánatos olyan hulladéklerakó üzemeltetése, ahol a kommunális hulladékkal el nem szállítható hulladékok lerakása lehetséges. A hulladékszállítást végző szolgáltatóval a cél érdekében meg kell állapodni, illetve ki kell dolgozni a szelektív hulladékgyűjtés jelenleginél jobb megoldást biztosító módszerét és lehetőségét.

- levegőtisztaság védelme

Kincsesbánya a megújuló energiaforrásra alapozott fűtési rendszerek ösztönzése kívánatos. Mind a napkollektoros, hőszivattyús, mind a biomassza fűtésű rendszerek alkalmazása előtérbe helyezendő. Javasolt fejlesztési irány a légszennyezés mérséklésére és a szén-dioxid kibocsátás csökkentésére ezen alternatív energiaforrások minél nagyobb arányban történő bevonása, illetve támogatása. Az önkormányzati intézményekben fokozatosan át kell térni a megújuló energiaellátásra.

- ivóvízbázis védelme

A községben a településfejlesztés és területhasználat szempontjából meghatározó a Rákhegy II. vízbázis védelme, illetve a vízbázis hidrogeológiai védőterületeinek felszíni metszete. Az önkormányzatnak a vízbázis védelme érdekében a lakosságot folyamatosan tájékoztatni kell a szükséges intézkedésekről, a településrendezés eszközeivel a vízbázis védelmét biztosítani kell.

- alábányászott, vagy omlásveszélyes területek nyilvántartása

A bauxit bánya megszűnésével a bányászati tevékenységgel érintett területek nyilvántartása a bányászati hatóság részéről nem teljes körű. A korábbi bauxit bányatelkek alábányászottság miatt potenciális felszínmozgással érintett területek, ezért nyilvántartásuk kívánatos.

1.4 a tájrombolások rekultiválása

- rekultiválandó területek hasznosításának elősegítése településrendezési eszközökkel. A korábbi környezetkárosítások felszámolását, a kármentesítést el kell végezni, a tájrombolások rekultiválása a tervezett újrahhasznosítás módjának körütekintő megválasztásával biztosítható. A településrendezési eszközökben a rekultiválás módját figyelembe vevő területfelhasználást kell kijelölni.
- tájképvédelmi intézkedések
A tájkép védelme érdekében a településrendezési tervekben meg kell határozni az építmények tájbaillesztésének módját.

2. OTTHON TEREMTÉS

2.1 Szolgáltatások fejlesztése

- humán-infrastruktúra fejlesztése, templom építése
Kincsesbánya fejlesztése érdekében meg kell tartani a jelenlegi humán intézményi hálózatot, illetve azok szolgáltatásait fejleszteni kell.
Lakossági igény egy új ökomenikus templom építése, mely a közösségi élet egy új dimenzióját jelentené.
- kerékpárút építése a „Bakonytól a Vértesig”
A települési szolgáltatások egyik eleme a szomszédos településekkel együtt tervezett kerékpárút-hálózat kiépítése, melyen a megyeszékhely, illetve a Vértes és a Bakony is elérhetővé válik kerékpárral.
- közművesítés, ezen belül is a csapadékvíz elvezetés fejlesztése
A közművesítés jelenleg a központi belterületen elfogadhatónak mondható. A csapadékvíz-elvezetés fejlesztése érdekében település egészére indokolt vízrendezési tanulmányt készíteni, mely alapján a befogadók helyét és méretezését el lehet végezni.
- temetőszolgáltatás megteremtése, temető újrainyítása
A településen jelenleg nincs temető. A Rákhegyi temető újrainyítása az egyedüli lehetőség a helyben történő temetkezés megteremtésére, más ilyen célra alkalmas terület nincs a közigazgatási területen. Megfontolandó a létesítendő templomban (altemplom) az urnás temetés biztosítása.

2.2 Intézményi ellátottság fejlesztése

- **alapfokú ellátás fejlesztése**
A településen a jelenlegi alapfokú ellátás a település lakosságának ellátását biztosítja. Az ellátás fejlesztése az akadálymentesítési projektek megvalósításával, illetve a speciális igények kielégítésével és az esélyegyenlőség megteremtésével fejlesztendő.
- **intézmények energetikai fejlesztése**
Az intézmények energetikai fejlesztése a fenntarthatóság és a környezetvédelem szempontjából is elengedhetetlen. Az energetikai fejlesztések a gazdasági programmal összhangban pályázati támogatás igénybe vétele mellett kiemelt fontossággal bírnak.
- **egészségügyi szolgáltatások színvonalának emelése**
Legfontosabb eszköz a lakosság egészségtudatosságának fejlesztése, a prevenció hatékonyságának növelése
A jelenlegi ellátórendszer fejlesztése a településen jelenlevő egészségügyi szolgáltatókkal, valamint a környező településekkel összefogva fejleszthető. (Gyermekorvosi szolgálat, szakrendelések, mobil labor, szűrővizsgálatok szervezése stb.)
- **szociális ellátórendszer racionalizálása**
A szociális ellátásokat az esélyegyenlőség jegyében újra kell gondolni. A pénzübeli támogatás helyett látogatószolgálat, házi betegápolás és ételkészítés juttatás helyezendő előtérbe.

2.3 Települési környezet fejlesztése

- **közterületek fejlesztése és fenntartása**
A település a többszintes lakóépületek környezetében jelentős zöldterületként használt közterülettel rendelkezik. A közterületek fejlesztése a hasznosítási cél meghatározását követően, beépítési terv szintű közterület-rendezési terv alapján javasolt.
- **zöldterületek minőségi fejlesztése, fenntartása**
A zöldterületek fejlesztésénél törekedni kell arra, hogy fenntartásuk gazdaságosan, minél kevesebb élő munka alkalmazásával elvégezhető legyen. Támogatni kell a ligetszerű zöldterületek kialakítását, fontos figyelembe venni a település domborzati adottságait.
- **játszóterek, közterületi közösségi helyek (parkok) kiépítése**

A már megkezdett játszótéri és közterületi közösségi helyeket tovább kell fejleszteni. Biztosítani kell a közösségi közterületek akadálymentes megközelítését és használatát

2.4 Helyben maradás támogatása

- fiatalok lakáshoz jutásának helyi támogatása
A településrendezés eszközeivel biztosítani kell önkormányzati lakótelkeket a helybenmaradó és a betelepülni szándékozó fiatal házaspárok részére. Ki kell dolgozni a fiatal házaspárok részére az ingatlanok megvásárlásának kedvező finanszírozási formáját, részletfizetés lehetőségét.
- letelepedési támogatás
Támogatni kell a letelepedni szándékozókat, a fiatalok lokális kötődésének erősítése érdekében fejleszteni kell az oktatási és kulturális intézmények együttműködésének hatékonyságát.
- helyben foglalkoztatás támogatása

A helyi vállalkozások fejlődésének, új vállalkozások betelepülésének alapvető feltétele a szakképzett munkaerő. A település alapfokú oktatási intézményeinek jobban elő kell készíteni a tanulókat az új gazdaság igényeihez, meg kell teremteni a szakképzés alapjait. Nevelési módszerekkel ösztönözni kell a lakosságot a képzés iránti igényét.

Nevelési módszerekkel, pedagógiai programmal ösztönözni kell kommunikációközpontú nyelvismeret elsajátítását.

3. HELYI GAZDASÁG FEJLESZTÉS

3.1 Helyi vállalkozások segítése

- helyi vállalkozásokkal való együttműködés

A település célja megtartani, fejleszteni és gyarapítani minden olyan termelő tevékenységet, amely elegendő jövedelmet teremt a fenntartható fejlődés számára. Cél továbbá a gazdaság szereplőinek olyan szintű termelési lehetőségekhez segítése, amelyek révén többletforrás keletkezik a település működési szükségleteihez és ezen túl hozzájárulnak a társadalom anyagai és szellemi gyarapodásához, a szociális és egészségügyi ellátáshoz.

- vállalkozások támogatása településrendezési eszközökkel

A település önkormányzata teljes nyitottsággal és befogadó készséggel áll innovációs folyamatok előtt. Elkötelezettje a gazdasági termelésnek, a versenyképesség növelésének mind az ipar mind a mezőgazdaság tekintetében. Cél továbbá, hogy a jövedelmek minél nagyobb arányban helyben teremődjenek meg és többségében helyben kerüljenek felhasználásra.

Ezen célok érdekében az önkormányzat a településrendezési eszközök kidolgozása során szorosan együttműködik a gazdasági szereplőkkel, fejlesztési igényeiket a tervezés során figyelembe veszi.

- helyi piac létesítése

Helyi termelői értékesítési rendszer dolgozandó ki, a termelői piacok kiépítését támogatni kell. A településen a mezőgazdasági kistermelők (őstermelők) által megtermelt áruk részére létesítendő helyi piac számára önkormányzati területen javasolt helyet biztosítani

3.2 Új vállalkozások betelepülésének ösztönzése

- szabályozási eszközrendszer
A meglévő és új ipari területeket fejlesztését elő kell segíteni a településrendezés eszközeivel, rugalmas szabályozási előírásokat kell alkalmazni, melyek sokrétű vállalkozásfejlesztésre teremtenek lehetőséget.

4. KAPCSOLATOK ERŐSÍTÉSE

4.1 Helyi kapcsolatok erősítése

- partnerségi program kidolgozása
A partnerségi program keretében a helyi vállalkozásokkal, gazdálkodó szervezetekkel kiemelten fontos az együttműködés, melynek keretében a partnerek fejlesztési igényei a településrendezési tervek készítése során településrendezési szerződés kötése mellett támogatandó. Partnerségi együttműködési megállapodásra kell törekedni az egyes településüzemeltetési feladatok ellátására vonatkozóan.
- helyi kistermelői összefogás
A helyi kistermelők (őstermelők) termelői összefogása támogatandó helyi termelői piac szervezésével. A helyi termékek vásárlásának ösztönzése a közösségi összetartozás egyik fontos eleme lehet.

4.2 Térségi kapcsolatok erősítése

- összefogás a szomszédos településekkel
A település humán- és műszaki infrastruktúrája a környező településekkel összefogva könnyebben megvalósítható (gyerekorvosi rendelés, kerékpárút, stb). A környező településből álló terület egy földrajzi- illetve turisztikai egységet alkot, így a nagyobb volumenű, településhatáron átnyúló fejlesztések könnyebben megvalósíthatók, a települések közötti

- térségi egyesületekhez és civil szervezetekhez csatlakozás
A térségi kapcsolatok mentén a térségi egyesületek és civil szervezetek megismerése szintén fontos eleme Kincsesbánya fejlődésének. Fontos, hogy a fejlesztési célokkal összhangban a térségi egyesületek és civil szervezetek közreműködjenek egyes programok szervezésében, lebonyolításában. Ezen kapcsolatok legfőbb értéke, hogy az információkat, pozitív példákat, új lehetőségeket hoznak a település életébe, inspirálják a helyieket tevékenységük és szokásaik megújításában.

2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

ÁTFOGÓ CÉLOK MEGVALÓSÍTÁSA ÉRDEKÉBEN A RÉSZCÉLOK		TELEPÜLÉSRESZEK			
		Központi Belterület	Rákhegy	Felső- Kincses	Külterület
1.1	Táji környezet megőrzése				
1.2	Idegenforgalmi infrastruktúra fejlesztése				
1.3	Környezetkárosítások felszámolása, kármentesítése				
1.4	A tájrombolások rekultiválása				
2.1	Szolgáltatások fejlesztése				
2.2	Intézményi ellátottság fejlesztése				
2.3	Települési környezet fejlesztése				
2.4	Helyben maradás támogatása				
3.1	Helyi vállalkozások segítése				
3.2	Új vállalkozások betelepülésének ösztönzése				
4.1	Helyi kapcsolatok erősítése				
4.2	Térségi kapcsolatok erősítése				

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

3.1.1 Társadalmi adatok

A település társadalmára vonatkozó adatok és tények a koncepciót megalapozó vizsgálati munkarész 1.7 fejezetében részletesen kifejtésre kerültek.

Összegezve elmondható, hogy a település lakossága az utóbbi években kis mértékben csökkent, ezt a csökkenést az önkormányzat meg kívánja állítani. A koncepció alapelvei, a település jövőképe és az ezt megvalósító célrendszer a lakosságszám növekedését irányozza elő a következő 15 éves időtávban.

Az ideális lakosságszám a 2000 fő állandó lakosra tehető. A településfejlesztés egyik alapelve a **minőségi szolgáltatások biztosítása**, melynek eredményeként a település nyitott és vonzó lehet a letelepülni szándékozók részére, illetve az itt élő lakosság megtartását szolgálja.

3.1.2 Gazdasági adatok

A gazdasági adatok részletezését a megalapozó munkarész 1.9 és 1.10. fejezetei tartalmazzák

A település gazdaságára összességében az a jellemző, hogy a hasonló területű és lakosság számú településekhez viszonyítva jelentős gazdasági szereppel bír, a település megalakulása óta ipari településnek tekinthető.

A település fejlesztésének egyik alapelve a **gazdaságfejlesztés**, melyet a célrendszer alapján kíván az önkormányzat biztosítani

3.1.3 Környezeti adatok

A település környezetére vonatkozó kiinduló adatok a megalapozó vizsgálat 1.12 – től 1. 17-ig sorszámozott fejezetei tartalmazzák.

A település környezetének javítását a településfejlesztés két alapelve is szolgálja:

1. a természeti környezet adottságainak kihasználása és a
2. családok és fiatalok számára élhető település megteremtése

A település környezetére vonatkoztatott jövőkép csak a fenti alapelveket szolgáló célrendszer segítségével valósítható meg.

3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

Közlekedés:

A településen jelenleg két országos mellékút halad át, melyeknek a belterületet érintő szakaszain a forgalomcsillapítás indokolt. A Kincsesi út és a Kossuth Lajos utcai csomópont forgalomtechnikai

megújítása indokolt, közlekedésbiztonsági okból a Felső-kincsesen a 8202 és 8203 jelű utak csomópontja is átépítendő.

Közművesítés:

Kincsesbánya központi belterülete közmű infrastruktúra-ellátottság szempontjából kiváló helyzetben van. A Somosmáli fejlesztési terület részén tervezett utcákat érintően szükséges infrastruktúra-hálózat bővítés, a hiányzó területek csatornázásával. A belterületi részeken a szennyvízcsatorna gerinchálózat jelentős része ma már magántulajdonú ingatlanokon halad át. A több mint 60 éve épült hálózat folyamatos problémát jelent, átépítése

A Rákhegy településrészen a hiányzó közművesítést alternatív energiafelhasználással illetve közműpótlóval javasolt megoldani.

A közmű infrastruktúra kapcsán a legfontosabb feladatok a csapadékvíz elvezetésének megoldása, a vízvezető árkok és patakok, mint befogadók medrének folyamatos karbantartása, valamint az üdülőépületek szennyvíz tárolásának és elszállításának ellenőrzése.

3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére

A településen egyedi védett műemlékek nincsenek. A védett régészeti területeket, a régészeti területeket és a régészeti érdekű területeket a településrendezési tervekben fel kell tüntetni.

Az épített értékek és tájképi-, természeti értékek védelméről település önkormányzati értékvédelmi rendeletet kell alkotni, melyben egyedi és területi védelmet is javasolt meghatározni. A települési értékek védelme egyrészt a településkép szempontjából, másrészt a helyi identitástudat erősítése szempontjából fontos.

4. HA STRATÉGIA NEM KÉSZÜL, A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE

4.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer

Kincsesbánya Integrált Településfejlesztési Stratégiát nem készít, a megvalósítás eszközei és azok nyomon követésére vonatkozó szabályozórendszerek meghatározása a településfejlesztési koncepcióban történik.

A település 1. fejezetben meghatározott jövőképeinek megvalósítása érdekében a fejlesztési alapelvek szerint az önkormányzatnak alkalmaznia kell olyan eszközöket, amelyek segítik, támogatják a fejlesztési célok és részcélok elérését.

Ezek az eszközök az alábbiak:

1. A településtervezés során olyan szabályozások elfogadása, melyek a célok megvalósítását szolgálják.
2. Településképi engedélyezési és bejelentési eljárás lefolytatásához a feltételek megteremtése.
3. Településmarketing célú tevékenységek annak érdekében, hogy a tervezett programok minél nagyobb vonzerővel bírjanak.
4. Együttműködés a helyi gazdálkodószervezetekkel (településrendezési szerződés, településüzemeltetése feladatok átvállalása stb)
5. Magánbefektetők bevonása a szükséges fejlesztések megvalósítása érdekében, a kihasználatlan önkormányzati vagyontárgyak és létesítmények hasznosítására (pl strand, temető, sportpálya stb)
6. A fejlesztési programok végrehajtására az önkormányzat gazdasági programjai, azon belül az éves költségvetések fejlesztési előirányzatai biztosítják a szükséges döntéseket és a forrásokat.
7. Az Európai Unió költségvetési ciklusaihoz igazodva össze kell hangolni a településfejlesztési koncepcióban megfogalmazott célkitűzéseket és az egyes ágazati operatív programok pályázati, forrásszerzési lehetőségeit.
8. A településfejlesztési koncepció megalapozó vizsgálatában meghatározott akcióterületeket kiemelten kell kezelni, a településtervezés eszközrendszerével az önkormányzat döntése alapján kell a településrendezési terveket elkészíteni.

Az alapelvek és az átfogó célok kapcsolatát szemléltető hozzárendelési mátrix

Alapelvek	A természeti környezet adottságainak kihasználása	A családok és fiatalok számára élhető település megteremtése	Minőségi szolgáltatások biztosítása	Gazdaság fejlesztése
Átfogó célok				
1. MINŐSÉGI TURIZMUS FEJLESZTÉS				
1.1 Táji környezet megőrzése				
1.2 Idegenforgalmi infrastruktúra fejlesztése				
1.3 környezetkárosítások felszámolása, kármentesítése				
1.4 a tájrömbölások rekultiválása				
2. OTTHON TEREMTÉS				
2.1 Szolgáltatások fejlesztése				
2.2 Intézményi ellátottság fejlesztése				
2.3 Települési környezet fejlesztése				
2.4 Helyben maradás támogatása				
3. HELYI GAZDASÁG FEJLESZTÉS				
3.1 Helyi vállalkozások segítése				
3.2 Új vállalkozások betelepülésének ösztönzése				
4. KAPCSOLATOK ERŐSÍTÉSE				
4.1 Helyi kapcsolatok erősítése				
4.2 Térségi kapcsolatok erősítése				

Jelölések

	erős kapcsolat		közepes erősségű kapcsolat		gyenge kapcsolat
---	----------------	---	----------------------------	---	------------------

4.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére

A településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósulásának folyamatos nyomon követése, felülvizsgálata (**monitoring**) a település érdeke. A monitoring tevékenység alapvetően belső feladat, azaz a településfejlesztési koncepció végrehajtásáért felelős szervezet felelősségi körébe tartozik. A monitoring célja felhívni a döntéshozók és a megvalósításért felelős szervezetek figyelmét a céloktól való esetleges eltérésre és összegezni az elvégzett feladatokat. Figyelnünk kell arra, hogy a célkitűzések elérése érdekében tett lépések a megfelelő időben történjenek, a megfelelő eszközökkel. A monitoring számos komplex feladatot foglal magában, az adatgyűjtéstől a koncepció esetleges szükséges módosításáig.

1. Évenkénti rendszerességgel meg kell vizsgálni, hogy milyen lépések történtek a koncepció célkitűzésinek elérésére. Eltérés esetén be kell avatkozni, a kívánt cél elérése érdekében módosítani kell a meghatározott intézkedéseket.
2. A fejlesztési koncepció felülvizsgálata, aktualizálása tízévenként szükséges, az elkészült felmérések, legfrissebb statisztikai adatok, egyéb új információk ismerete, illetve a koncepció megvalósulási folyamataiból levonható következtetések alapján.
3. Figyelemmel kell kísérni a külső környezet változásait, amellyel szükség esetén összhangba kell hozni a célkitűzéseket, illetve azok megvalósulási eszközeit.
4. Ki kell értékelni a már végrehajtott feladatok eredményeit, különös tekintettel a pályázati úton megvalósított fejlesztések pénzügyi és fizikai megvalósulására.
5. Rendszeres kapcsolattartás szükséges a projektek megvalósításért felelős személyekkel az indikátorok elérését nagymértékben befolyásoló akcióterületi projektek nyomon követése érdekében
6. Éves monitoring jelentés készítése javasolt, amely tartalmazza a szükségesnek tartott beavatkozásokat a program végrehajtásába.

A közvélemény folyamatos tájékoztatása a helyben szokásos módon, a közösségi honlapon és a hirdetőtáblákon elhelyezett közlemények útján valósulhat meg.

1.számú melléklet: Kérdőívek kiértékelése

Kincsesbánya településfejlesztési koncepciójának készítéséhez az alábbi lakossági kérdőív került kiküldésre a település teljes lakossága részére, háztartásonként.

A válaszadók önállóan töltötték ki a kérdőíveket. A kiküldött több mint 500 kérdőívből összesen 23 darab kérdőív érkezett. Az ilyen módon történő mintavétel nem reprezentatív, ezért a kérdőív alapján végzett összegzés tájékoztató jellegű.

1. A kitöltő személyére vonatkozó kérdések:

A válaszadók közül a 30 év alatti korosztályhoz tartozik 10 %, a 30 – 50 év közötti 10 %, a többi válaszadó nyugdíjas korú. 52 % a férfi és 48 % a nő a válaszadók közül.

A nyugdíjas korú válaszadók értelemszerűen Kincsesbányán „dolgoznak”, a többi válaszadó fele is itt dolgozik.

2. Miért szeret a településen élni? Erre a kérdésre a válaszadók nagy része a csendet, a tiszta levegőt, a település szépségét, a biztonságot, a kötődést jelölték meg. Utaltak a megyeszékhely közelségére, de a „megszokás”, „nincs más választásom” válaszok is előfordultak.

3. Mi a hátránya annak, hogy Kincsesbányán él?

Hátrányként a tömegközlekedési nehézségeket, egészségügyi ellátás szempontjából a Mórhoz tartozást és egyes alapellátások, szolgáltatások hiányát jelölték meg a válaszadók (pl. takarékszövetkezet, temető hiánya). Több kérdőív szerint nincs hátránya a településen élésnek, néhányan személyes okokat jelöltek meg (messze vannak a szeretteik).

4. Milyen problémákat lát a település életében?

Alapvetően emberi, viselkedési problémák (nemtörődömség, széthúzás, irigység) kerültek itt megjelölésre. Több válaszadó kifogásolta a polgárőrség munkáját, tekintélyét. A tájékoztatás nem megfelelő voltát is megjelölték, érkezett észrevétel a csapadékvíz elvezetésre, parkosításra, az emlékmű szétfagyott lépcsőjére és az akadálymentesítés szükségességére is.

5. Tagja-e a településen valamilyen civil szervezetnek, egyesületnek? A válaszadók 90 %-a nem tagja civil szervezetnek, egyesületnek.

6. Milyen környezettel kapcsolatos gondokat lát a településen?

Csapadékvíz elvezetés, szemetelés, játszótér és járda felújítás szükségessége, a zöldterületek szebbé tétele, Rákhegyen kaszálás és szemétkerakó hely kialakítás. Több válaszadó megemlítette a „szellemháznak” nevezett félbehagyott épületet. A közterületek állapota több helyen rendezetlen. Forgalomcsillapítás szükséges a Kossuth utcában. A strand helyreállítása, hasznosítása

7. Milyen céljaik vannak a jövőre nézve?

Erre a kérdésre a válaszadóknak csupán az 50 %-a válaszolt, a válaszadók fele a településen tervezi a jövőjét, egyéni céljaikat írták le.

8. Véleménye szerint, mi módon tudná Ön segíteni a település fejlődését, fejlesztését?

Különböző válaszok érkeztek. A válaszadók közül többen úgy vélik, hogy megvannak a megfelelő emberek a feladatok elvégzésére, csak végezniük kellene a munkájukat. Többen elfoglaltságukra, korukra hivatkozva adtak kitérő választ, mások konkrét megkeresés és

feladat meghatározást követően tudnak csak dönteni. Több válaszadó részt venne parkosításban, csatornázásban, szívesen szerveznének kulturális programot, bányászati múzeum létesítésében is részt venne egy válaszadó.

9. Milyen jellegű fejlesztéseket tart indokoltnak a településen?

A válaszadók többsége az alábbiakat tartja szükségesnek a településen. Járdák felújítása, karbantartása, közvilágítás a Rákhegyi településrészen és Somosmálon. Buszmegálló kialakítása, útjavítások, kerékpárút kialakítása. Az iskola környékének rendbetétele. Az egészségház épületének rendbetétele, csatornázás. Új kápolna építése a templomkertben urnás temetés lehetővé tétele, temető létesítése. Bányamúzeum kialakítása, gyermekorvosi rendelés létesítése.

10. Hogy látja a település jövőjét?

Többségében bizakodóak a jövőt illetően, az összefogással, közös munkával megteremthető a fejlődés lehetősége. A település elöregedésének megállítása lakás- és munkahelyteremtéssel elérhető. Több válaszadó pesszimista a jövőt illetően illetve 30 % nem adott választ a kérdésre.

11. Mit lát a településen a legfőbb problémának? .

A 9. pontban szereplő fejlesztések és közösségi élet hiányát.

Legtöbbször a temető létesítését jelölték meg konkrét problémának, de a település lakóinak széthúzása, közömbössége érdektelensége és a „klikkesedés” is problémát jelent a válaszadók szerint.

A kérdésekre adott válaszok csak a lakosság kis részének véleményét tükrözik. A koncepcióban meghatározott jövőkép, fejlesztési alapelvek, valamint a célrendszer megfogalmazásakor figyelemmel voltunk a lakossági véleményekre, de alapvetően a megalapozó vizsgálat eredményeképpen, annak kiértékelését követően fogalmazódott meg a település fejlesztési alapidokumentuma.

A civil szervezetek és a gazdálkodó szervezetek részére kiküldött kérdőívekből csak 1-1 db érkezett vissza, ezért annak kiértékelése a településfejlesztési koncepció készítéséhez semmiképpen sem reprezentatív sem a civil szervezetek, sem a gazdálkodó szervezetek tekintetében.